

KARTA PRZEDMIOTU (SYLABUS)- WZÓR II

Opis przedmiotu

Kod przedmiotu		Nazwa przedmiotu	Wprowadzenie do lingwistyki tekstu	
LS/P/1/ST/B1/18			Introduction to text linguistics	
Język wykładowy		Język niemiecki / Język angielski / Język polski		
Rok akademicki		2025/26		
Kierunek w zakresie		Lingwistyka stosowana		
		-		
Poziom studiów		Studia pierwszego stopnia		
Profil studiów		Profil praktyczny		
Forma studiów		Studia stacjonarne		
Semestr / semestry		II		
Przynależność do grupy zajęć		B1. Grupa zajęć kierunkowych - obowiązkowych		
Status przedmiotu		Obowiązkowy		
Formy realizacji zajęć dydaktycznych, wymiar, punkty ECTS		Forma zajęć	Liczba godzin zajęć dydaktycznych	Liczba punktów ECTS
		Wykład	15 [h]	1 ECTS
		Ćwiczenia	[h]	
		Zajęcia praktyczne	[h]	
Powiązanie przedmiotu	z profilem studiów	Kształtuje umiejętności praktyczne (profil praktyczny)		0 ECTS
	z uprawnieniami	-		0 ECTS
	z dyscypliną	Językoznawstwo		1 ECTS
Forma nauczania		Tradycyjna – zajęcia zorganizowane w Uczelni		
Wymagania wstępne		Brak		
Jednostka prowadząca		Wydział Filologiczno-Pedagogiczny		
Koordynator		dr Radosław Lis		
Adres strony internetowej pjo		www.wfp.uniwersytetradom.pl		
Adres e-mail, telefon koordynatora		r.lis@urad.edu.pl		

EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE, REALIZACJA ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH, WERYFIKACJA EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Cel kształcenia:	Zapoznanie studentów z teoriami dotyczącymi analizy tekstu; przygotowanie przyszłych tłumaczy do lepszej i bardziej świadomej pracy z tłumaczeniami różnych typów wypowiedzi pisemnej w językach polskim, niemieckim i angielskim jako różnych rodzajów tekstów.
Treści programowe:	1. Początki i ewolucja lingwistyki tekstu (wpływ retoryki, ujęć strukturalistycznych i etnometodologii).

	<ol style="list-style-type: none"> 2. Tekst w języku angielskim i niemieckim na tle tekstów występujących w innych językach. 3. Relacje między tekstem, wypowiedzią i dyskursem. 4. Tekst a gatunek wypowiedzi. Wzorzec gatunkowy wypowiedzi. 5. Główne funkcje tekstowe (komunikatywna, poznawcza, ekspresywna, impresywna, fatyczna, metajęzykowa, prezentatywna, estetyczna). 6. Formy podawcze: monolog, dialog; narracja, opis; argumentacja, rozważanie, komentarz. 7. Podstawowe kategorie tekstowości (kohezja, koherencja, intencjonalność, akceptabilność, informatywność, sytuacyjność, intertekstowość). 8. Spójność semantyczna (koherencja). Spójność lokalna na mikropoziomie (relacje między sędami w sekwencji zdań następujących po sobie). 9. Makrostruktura jako globalne znaczenie tekstu. Ustalanie makrostruktur za pomocą reguł mapowania (tzw. makroreguł). Odniesienia referencjalne (tzw. izotopia tekstu). 10. Tematy kompleksu zdań. Temat globalny (hipertemat). 11. Aktualne rozczłonkowanie (struktura tematowo-rematowa). 12. Spójność strukturalna (kohezja) – spójność w planie wyrażania. Językowe środki więzi (leksykalnej, morfologicznej, składniowej) i segmentacji. 13. Spójność lokalna i globalna (tzw. superstruktura). Superstruktura jako całościowa organizacja tekstu (schematy kompozycyjne; elementy ramy tekstowej: tytuł, formuły incipitowe, zakończenia, wyrażenia metatekstowe; organizacja części głównej tekstu). 14. Akapit – jego rodzaje i struktura. 15. Zależność tekstu od czynników kulturowych (np. wiedza o świecie, normy zachowań), społecznych, sytuacyjnych, pragmatycznych (relacje nadawczo-odbiorcze, intencja wypowiedzi) i stylistycznych (wzorce gatunkowe). 16. Analiza wybranych tekstów. <p>Zagadnienia uzupełniające:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wyznaczniki tekstowości w ujęciu różnych badaczy. 2. Aspekty charakterystyki wzorca gatunkowego: <ol style="list-style-type: none"> a. aspekt strukturalny – modele strukturalne (kanoniczny, alternacyjny, adaptacyjny, indywidualny), schematy kompozycyjne (wprowadzenie, orientacja, komplikacja, rozwiązanie, zakończenie); b. aspekt pragmatyczny – potencjał illokucyjny (intencja wypowiedzi), kontekst, nadawca, odbiorca i relacje nadawczo-odbiorcze; c. aspekt stylistyczny – wyznaczniki gatunkowe tekstu (np. szablonowość, sugestywność, ścisłość, obrazowość) i realizujące je środki językowe (morfologiczne, leksykalne, składniowe). 3. Tekst a teoria tekstu i stylistyka.
Metody dydaktyczne (kształcenia):	Wykład z wykorzystaniem technik multimedialnych; wykład problemowy.
Rygor zaliczenia, kryteria oceny osiągniętych efektów uczenia się, sposób obliczania oceny końcowej:	<p>Warunkiem zaliczenia przedmiotu jest osiągnięcie przez studenta wymaganych efektów uczenia się. Uzyskanie pozytywnych ocen ze wszystkich form zajęć wchodzących w skład przedmiotu jest równoznaczne ze zdobyciem przez studenta liczby punktów ECTS przyporządkowanej temu przedmiotowi. Sposób obliczania oceny z poszczególnych form zajęć przedstawia się następująco:</p> <p>Zaliczenie na ocenę (po semestrze 2) ze sprawdzianu pisemnego, która stanowi 90% końcowej oceny semestralnej (aktywność – 10%); ocena obliczana według skali punktowej: od 60% - 3 (dst), od 70% - 3,5 (dst+), od 75% - 4 (db), od 80% - 4,5 (db+), od 90% - 5 (bdb).</p> <p>Egzamin (po semestrze 2) ze sprawdzianu pisemnego, która stanowi</p>

	100% końcowej oceny semestralnej; ocena obliczana według skali punktowej: od 60% - 3 (dst), od 70% - 3,5 (dst+), od 75% - 4 (db), od 80% - 4,5 (db+), od 90% - 5 (bdb).
--	---

Efekty uczenia się dla przedmiotu w odniesieniu do efektów kierunkowych i formy zajęć				Metody weryfikacji efektów uczenia się	
Numer efektu uczenia się	Opis efektów uczenia się dla przedmiotu (PEU) Student, który zaliczył przedmiot (W) zna i rozumie/ (U) potrafi /(K) jest gotów do:	Kierunkowy efekt uczenia się (KEU)	Forma zajęć	Forma weryfikacji (zaliczeń)	Metody sprawdzania i oceny
W1	Zna i rozumie w stopniu zaawansowanym wybrane zagadnienia językoznawcze dotyczące lingwistyki tekstu, w tym jej początki i ewolucję.	K_WG01	Wykład	Sprawdzian pisemny	Zaliczenie, egzamin
W2	Zna i rozumie miejsce lingwistyki tekstu jako istotnego elementu dziedziny językoznawstwa oraz rolę tekstu wśród innych gatunków wypowiedzi, jego główne funkcje i formy podawcze, a także kategorie tekstowości.	K_WG05	Wykład	Sprawdzian pisemny	
U1	Potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa w celu formułowania i rozwiązywania problemów tłumaczeniowych oraz wykonywania zadań tłumaczeniowych i komunikacyjnych, zwracając uwagę na spójność semantyczną, strukturalną, lokalną i globalną tekstu.	K_UW04	Wykład	Sprawdzian pisemny	
U2	Potrafi prowadzić dyskusję z ekspertami w zakresie językoznawstwa na temat funkcji i struktury tekstu, jego zależności od czynników kulturowych, społecznych, sytuacyjnych, pragmatycznych i stylistycznych, uwzględniając specyfikę studiowanych języków (angielskiego i niemieckiego) oraz języka ojczystego.	K_UK06	Wykład	Sprawdzian pisemny	
K1	Jest przygotowany do krytycznej analizy i oceny stanu swojej wiedzy dotyczącej lingwistyki tekstu, analizy wybranych wypowiedzi pisemnych w ujęciu różnych metod badawczych, przy uwzględnieniu aspektów strukturalnych, pragmatycznych, stylistycznych i innych niezbędnych w wykonywaniu zawodu tłumacza.	K_KK01	Wykład	Aktywność	

Literatura i pomoce naukowe

Wykaz literatury podstawowej:

1. Bartmiński, J., 1998, *Tekst jako przedmiot tekstologii lingwistycznej*, [w:] *Tekst. Problemy teoretyczne*, red. Bartmiński, J. / Boniecka, B., s. 9-25, Lublin
2. de Beaugrande, R. / Dressler, W., 1990, *Wstęp do lingwistyki tekstu*, Warszawa
3. Dobrzyńska, T., 1992, *Badania struktury tekstu – nowe źródło inspiracji stylistyki*, [w:] *Stylistyka*, 1, s. 51-56, Opole
4. Dobrzyńska, T., 1993, *Tekst. Próba syntezy*, Warszawa
5. Dobrzyńska, T., 1993, *Tekst*, [w:] *Encyklopedia kultury polskiej XX wieku*, Tom 2, red. Bartmiński, J., s. 283-304, Wrocław
6. Duszak, A., 1998, *Tekst – Dyskurs – Komunikacja międzykulturowa*, Warszawa
7. van Dijk, T., 2001, *Dyskurs jako struktura i proces*, Warszawa
8. Wilkoń, A., 2002, *Spójność i struktura tekstu: wstęp do lingwistyki tekstu*, Kraków

Wykaz literatury uzupełniającej:

1. Esser, J., 2009, *Introduction to English Text-linguistics*, Frankfurt am Main
2. Heinemann, M. / Heinemann, W., 2002, *Grundlagen der Textlinguistik*, Berlin
3. Bartosiewicz, D., 2002, *Komunikacyjna funkcja wykładników spójności tekstu*, Warszawa
4. Boniecka, B. 1999, *Lingwistyka tekstu. Teoria i praktyka*, Lublin

Nakład pracy studenta potrzebny do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się – bilans punktów ECTS		
Udział w zajęciach, aktywność	Obciążenie studenta [h]	
	Zajęcia bez nauczyciela- praca własna studenta	Zajęcia dydaktyczne
Udział w ... <i>wykładach</i>	X	15 [h]
Udział w <i>ćwiczeniach</i>	X	X
Udział w konsultacjach	X	X
Przygotowanie do <i>zajęć praktycznych</i> , Przygotowanie do <i>zaliczenia</i>	10 [h]	X
Sumaryczne obciążenie pracą studenta	10 [h]/ 0,4 ECTS	15 [h]/ 0,6 ECTS
Punkty ECTS za przedmiot	1 ECTS	

Informacje dodatkowe, uwagi

W przypadku studentów ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych, określone powyżej (w karcie) metody i formy weryfikacji efektów uczenia się dostosowuje się odpowiednio do indywidualnych potrzeb tych studentów. Szczegółowe zasady i formy wsparcia studentów ze szczególnymi potrzebami: w tym z niepełnosprawnością, przewlekle chorych podczas zajęć, zaliczeń i egzaminów określono w: Regulaminie Studiów, Zasadach Studiowania, Procedurze dotyczącej zapewnienia dostępności procesu kształcenia studentom ze szczególnymi potrzebami, w tym: z niepełnosprawnością, przewlekle chorych.